

Hart

Kunst, kennis
& cultuur

Jaarverslag 2018

April 2019

Hart-haarlem.nl

KAMPHUIS &

aanpak voor de toekomst

Samen voor identiteitsinstellingen

Jaarverslag Hart 2018

NHOUDSOPGAVE

<u>Jaarverslag</u>	<u>Bladzijde</u>
Directieverslag	3-13
Verslag Raad van Toezicht	14
 <u>Jaarrekening</u>	
1. Balans per 31 december 2018	15
2. Staat van baten en lasten over 2018	16
3. Kasstroomoverzicht over 2018	17
4. Algemene toelichting	18-20
5. Toelichting op de balans	21-24
6. Toelichting op de staat van baten en lasten	25-30
 <u>Overige gegevens</u>	
Resultaatbestemming	31
Gebeurtenissen na balansdatum	31
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	32

Directieverslag Hart 2018

1. Inleiding

Kunst, cultuur en kennis voorzien in de menselijke behoefte om zich te uiten, schoonheid en inspiratie te ervaren, zich met de wereld en de medemens te verbinden. In kunst en cultuur uiten we als mens onze identiteit. Het samen beleven, maken en delen van kunst en cultuur verhoogt het gemeenschapsgevoel en draagt bij aan een creatieve, innovatieve en leefbare samenleving. Daar een bijdrage aan te leveren is de reden van bestaan van Hart: de ontwikkeling van creativiteit, het inspireren van mensen, het stimuleren van talent, het bevorderen van uitwisseling en ontmoeting tussen kunstenaars-docenten, leerlingen, culturele aanbieders vormen het inhoudelijk fundament onder wat we doen en waar we voor staan. Hart bouwt hieraan mee door op inspirerende, prikkelende en verbindende wijze cultuureducatie toegankelijk en bereikbaar te maken voor alle inwoners van Haarlem. Hart draagt bij aan de culturele en creatieve ontwikkeling van kinderen, jongeren en volwassenen. Hart geeft mede vorm aan het ontwikkelen van kennis, ambacht, vaardigheden en talent. Hart inspireert, verbindt en faciliteert. Hart is de belangrijkste partner voor cultuureducatie en cultuurparticipatie in Haarlem en omstreken. De afdeling Cultuur in School (CIS) is dat voor de uitvoering van en ondersteuning en advies bij cultuureducatieve programma's voor vrijwel alle scholen in het primair onderwijs (PO). Ook in het voortgezet onderwijs (VO) is Hart in toenemende mate aanwezig. Hart werkt daarnaast samen met grote en kleinere culturele instellingen, cultureel ondernemers en in toenemende mate ook partners in het sociale domein. Tot slot is Hart als "huis" de faciliterende, ondersteunende en verbindende partner voor professionele docenten met cultuureducatief aanbod (Thuis bij Hart) en als plek voor repetities, jamsessies, culturele bijeenkomsten, inspiratiesessies, vergaderingen

Aan de instellingen uit de culturele basisinfrastructuur, waar Hart er een van is, heeft de gemeente Haarlem in 2016 gevraagd om een meerjarenbeleid voor de periode 2017 – 2020 te formuleren, om op basis hiervan een meerjarige subsidie-afpraak aan te kunnen gaan. Hart heeft de meerjaren visie neergelegd in het beleidsplan "Hart 3.0".

In 2018 zijn de beleidskeuzes uit het meerjarenbeleidsplan Hart 3.0 verder doorgevoerd. De focus op de afdeling Cultuur in School (CIS) is verder uitgekristalliseerd met de doorontwikkeling van het Kenniscentrum Cultuuronderwijs. Hart heeft in 2018 vorm en inhoud gegeven aan de ambitie om bij te dragen aan cultuurparticipatie voor ouderen middels het project Haarlems Goud. De samenwerking met docenten, zowel met het collectief Vereniging Hart Muziekschool, Mamagaai, Dansschool Jolijn alsook met individuele docenten, is verder geprofessionaliseerd. Hart heeft in 2018 actiever ingezet op het faciliteren, ondersteunen en werven van docenten die binnen Thuis bij Hart cursussen, workshops en lessen geven voor kinderen, jongeren en volwassenen. Dit heeft geresulteerd in een toename van het aantal cursussen en lessen, en dus ook het aantal bezoekers / cursisten die bij Hart over de vloer komen.

We hebben als faciliterende partij ook het ondernemerschap van de huurders gestimuleerd, met name door een andere grondslag te introduceren voor het gebruik van ruimtes door onze grootste huurder, de Vereniging Hart Muziekschool (VHM). Meer hierover bij het onderdeel "verhuur".

Dit bestuursverslag beschrijft per onderwerp welke relevante ontwikkelingen zich in 2018 bij Hart hebben voltrokken. De inhoudelijke verslaglegging van de afdeling CIS is in een apart onderdeel opgenomen.

2. Doel en bedoeling Hart

In de periode 2017 – 2020 wil Hart het volgende bewerkstelligen:

- Zichtbaarheid, naamsbekendheid & imago versterken;
- Relevantie vergroten;
- Klantenbinding verbeteren;

- Van aanbodgericht naar vraaggericht werken;
- Talentontwikkeling, creativiteit & ambacht (blijven) stimuleren;
- Continuïteit (financieel gezond) behouden;
- Uitbouwen / versterken duurzame bedrijfsvoering.

Hart heeft hierbij verschillende rollen / functies:

1. **Onderwijsfunctie:** Hart draagt bij aan cultuuronderwijs en cultuurparticipatie door het uitvoeren van de doelen die gesteld zijn in het Convenant Cultuureducatie en Primair Onderwijs door een verbindende en aanjagende adviesfunctie en de organisatie van de basisvoorziening.
2. **Culturele functie:** Hart draagt zowel met eigen aanbod (Talen) alsook door het initiëren, faciliteren en stimuleren van aanbod van derden bij aan de culturele identiteit van Haarlem als geheel en aan de culturele identiteit van klanten / gebruikers in het bijzonder. Hart staat garant voor goed geoutilleerde, betaalbare, veilige en representatieve ruimtes waarin cultureel ondernemers hun cursussen en lessen kunnen geven en stimuleert de samenwerking tussen deze aanbieders.
3. **Maatschappelijke functie:** Haarlemmers doen via Hart culturele bagage op die bijdragen aan 21e-eeuwse vaardigheden als samenwerken, kritisch denken en creativiteit. Hart draagt zowel met eigen aanbod alsook door het initiëren, faciliteren en stimuleren van aanbod van derden bij aan ontmoetingen tussen mensen, talentontwikkeling van kinderen en volwassenen en grotere maatschappelijke participatie van groepen. In 2018 is de samenwerking met zorg en welzijn (ouderen, dagbesteding, bestrijding eenzaamheid) geïntensiveerd.
4. **Economische functie:** Hart draagt bij aan een aantrekkelijke, levendige stad waarin het goed wonen en werken is. Hart bevordert direct en indirect bestedingen op het gebied van bezoek aan voorstellingen, concerten, museumbezoek, festivals en overige culturele initiatieven, alsmede bestedingen op het gebied van apparatuur, materialen, en leermiddelen.

3. Doelgroepen Hart

Onderwijs

Schoolbesturen, schooldirecties, schoolteams, vakgroepen, leerkrachten, docenten, leerlingen en hun verzorgers, educatieve afdelingen van Haarlemse culturele partners als Patronaat, Bibliotheek, Philharmonie / Stadsschouwburg, Toneelschuur, Frans Hals Museum | De Hallen, Teylers museum, kunstvakdocenten

Eigen cursisten

Particuliere afnemers van het aanbod dat door Hart zelf wordt georganiseerd in de discipline talen

Huurders / gebruikers van Hart

Partners die zich met cultuureducatie bezighouden (individuele docenten, collectieven of particuliere initiatieven als koren, bands, kunstenaarscollectieven) en het deel van de zakelijke markt dat als zakelijke huurder van ruimte aansluit bij het cultureel-educatieve profiel van Hart (huurders als de provincie Noord-Holland, gemeente Haarlem, zorg- en welzijnsorganisaties).

Culturele en maatschappelijke partners

Cultuureducatieve initiatieven en festivals zoals Zomer in de Zaanen, Schalkwijk aan Zee, Haarlem Cultuurfestival/cultuurnacht, Haarlem Jazz, Houtfesitval, Bevrijdingspop, Haarlemse Stripedagen, Korenlint, Koor biënnale.

Partners op het gebied van taalbevordering, laaggeletterdheid, sociale en culturele integratie, zoals Bibliotheek Zuid-Kennemerland, Buurtzorg, Haarlem Effect, Dock, Coalitie Haarlem Ontmoet

Partners als het G8 overleg, de Pletterij, 37PK, De Nieuwe Vide, Het Dolhuys zijn incidenteel betrokken bij de activiteiten van Hart.

Partners als gemeente Haarlem, fonds cultuurparticipatie, branchevereniging Cultuurconnectie, Overleg Centra voor de Kunsten Noord-Holland (OCK)

4. Financiële informatie, SROI, Governance

Positief resultaat 2018

Boekjaar 2018 was voor Hart (zeker in financiële zin) uitermate succesvol. Het resultaat is meer dan €100.000 hoger dan begroot: het resultaat over 2018 bedraagt **€230.982**.

De verklaring voor dit hogere resultaat wordt hieronder per post toegelicht

Negatief eigen vermogen, continuïteitsreserve, solvabiliteit

Het eigen vermogen van de stichting bedraagt per 31-12-2018 - **€722.446**; dit negatief eigen vermogen als gevolg van de reorganisatie in 2014. Om deze reorganisatie te kunnen bekostigen is er een lening bij de BNG afgesloten van 1.3 mln, die Hart geacht wordt in de periode 2015 - 2025 (10 jaar, de looptijd van de lening) terug te verdienen. Hart dient dus tot en met boekjaar 2024 minimaal een positief exploitatieresultaat van € 130.000 per jaar te realiseren, alleen al om de lening af te lossen. Hart streeft er echter naar om jaarlijks een positief resultaat tussen de € 150.000 en € 200.000 te behalen om hiermee het negatief eigen vermogen in een sneller tempo weg te werken dan aanvankelijk voorzien was.

Voor de periode vanaf 2025 stelt Hart zich ten doel een continuïteitsreserve te vormen ter hoogte van een bedrag gelijk aan ½ jaar van de vaste kosten

De solvabiliteit (totale activa/vreemd vermogen x 100) bedraagt $\frac{€655.320}{€1.377.767} \times 100 = 47,56$. Dat Hart dus niet solvabel; bij liquidatie kan de stichting niet aan zijn verplichtingen voldoen.

Continuïteit en risico's

De keuze om het grootste deel van het cursusaanbod niet meer zelf aan te bieden en in plaats daarvan de faciliterende, stimulerende en programmerende rol aan te nemen pakt goed uit. In 2018 is een gestage toename te zien geweest van het aantal verhuringen. De portefeuille is goed gespreid, zowel in aantal als in soorten verhuringen. Met een goede mix van cultureel en commercieel neemt de bezettingsgraad toe. Door te blijven investeren in faciliteiten (zie ook hoofdstuk 8) verstevigt Hart zijn reputatie als professionele locatie. Dat merken we: gasten voelen zich meer thuis en komen vaker terug.

De ontwikkeling van het Hart Kenniscentrum (zie hiervoor ook hoofdstuk 4 Cultuur in School) en de impulsen die uitgaan van de nieuwe CMK periode 2017 - 2020 versterken de reputatie van Hart binnen het primair en voortgezet onderwijs, zowel in Haarlem als in de omliggende gemeenten. Hart wordt meer en meer gezien als dé partner voor cultuuronderwijs, zowel op het gebied van beleid /strategie, inhoudelijk ondersteuning en kennisbank, intermediair tussen culturele instellingen en scholen alsook voor concreet aanbod zoals MuziekLab. Het aanbod en de ondersteunende diensten bij CiS zijn groeiende, waarmee de risico's afnemen. Doordat we structureel evalueren en klanten vragen om feedback ontwikkelt de afdeling zich en kunnen we gefundeerd bijsturen waar nodig. Hiermee verstevigen we de continuïteit van Hart als dé partner op cultuureducatief gebied

Doordat er met de gemeente Haarlem een meerjarige subsidie-afspraken is gemaakt, en Hart ook met het fonds voor Cultuurparticipatie meerjarenafspraken heeft, zijn de risico's op het gebied van inkomsten voor de komende jaren in belangrijke mate afgedekt.

Het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering is structureel verbeterd, en Hart zet in op verdere toename van de omzet en het beheersen van vaste personeelslasten. Met een negatief eigen vermogen en een exploitatie die zeer beperkt de ruimte biedt om verder kosten te besparen, blijft het desondanks scherp aan de wind zeilen voor Hart. Directie, RvT en MT zijn zich hier ten volle van bewust en stellen alles in het werk om te blijven zoeken naar mogelijkheden om kosten te reduceren, omzet te verhogen en efficiency te vergroten. Het negatief eigen vermogen stelt dan ook bijzondere eisen aan de (financiële) bedrijfsvoering:

- Grondige controle op uitgaven en inkomsten
- Tijdig factureren
- Betrouwbare, goed vergelijkbare, inzichtelijke financiële rapportages met goede sturingsinformatie
- 4 x per jaar intensieve toetsing van de rapportages door RvT en gemeente Haarlem.

Stichting Hart onderkent het onderstaande als risico's:

- Afhankelijkheid van gemeentelijke en landelijke subsidies en regelingen. Bij wijziging van gemeentelijk beleid (andere samenstelling college B&W) of wegvallen van landelijke regelingen vallen inkomsten weg terwijl vaste kosten blijven bestaan. Dit risico wordt ondervangen door het gemeentebestuur actief en grondig te informeren over de resultaten die Hart bereikt, het belang van Hart voor de samenleving, actieve politieke lobby, al dan niet in samenwerking met andere culturele instellingen en/of vanuit de branchevereniging gecoördineerde belangenbehartiging;
- Bij langdurige ziekte van medewerkers is er geen financiële ruimte om structurele vervanging te organiseren. Een verzuimkostenverzekering is voor een organisatie met de omvang en de samenstelling van het medewerkersbestand niet rendabel. Met de invoer van het medewerkersbeleid 2017- 2021 is het risico op langdurige uitval door overbelasting of disfunctioneren verkleind.
- De controle op voorraad, in- en verkoop van artikelen in Café Hart vindt plaats aan de hand van een toetsing op de gerealiseerde marge; de omzet wordt wekelijks geboekt, de kas wordt dagelijks opgemaakt en gecontroleerd. Er is in het café geen geavanceerde registerkassa aanwezig die controle op product mogelijk maakt. In april 2018 zijn we overgegaan op volledig cash-loos betalen en hebben we een ander kassasysteem waarmee controle op verkoop wordt verbeterd. Dit neemt niet weg dat het risico op diefstal of het niet afrekenen van producten door eigen medewerkers nog altijd aanwezig is. We sturen daarom krachtig op betrokkenheid en loyaliteit van de desbetreffende medewerkers. We hebben overigens geen enkele aanleiding om aan te nemen dat zij niet te goeder trouw zouden zijn.
- Een belangrijke inkomstenbron voor Hart is de verhuur van (les)ruimtes. Het is een risico dat de geprognoseerde omzet niet gehaald wordt. Dit risico wordt ondervangen door tijdig en actief te acquireren, snel te reageren op offerte-aanvragen, een goede relatie met bestaande huurders te onderhouden en uitstekende vindbaarheid via Google Ads en social media.
De nieuwe afspraak met de VHM (per 1 september 2019) maakt dat we meer zekerheid hebben over de huuropbrengsten; er is immers een vast huurbedrag afgesproken.

Social return on Investment (SROI)

Hart dient op grond van gemeentelijk beleid 5% van de loonsom te besteden aan arbeidsplaatsen voor uitkeringsgerechtigden, stageplaatsen, werkervaringsplekken. Hart heeft in het kader van SROI in 2017 contact gelegd met Emma@work, een aan het AMC gelieerde organisatie die bemiddelt tussen werkgevers en mensen met een arbeidsbeperking. Met Emma@work wordt sinds 1 mei 2017 bij elke vacature die Hart heeft contact gelegd voor het leveren van kandidaten. In 2018 is dit eenmaal voorgekomen; helaas bracht deze kandidaat niet de juiste kwaliteiten en opleiding mee.

In 2018 is het contact met gemeente op het onderwerp SROI geïntensiveerd. Er waren twee vacatures waarbij Hart het Werkgevers Servicepunt heeft benaderd voor kandidaten, die echter uit eigen beweging besloten de procedure niet verder voort te zetten.

Hart verwelkomt elke donderdag een autistische man die ons helpt bij eenvoudig archiefwerk; dit gebeurt op vrijwillige basis. Wij bieden hem een zinvolle dagbesteding en begeleiden hem soms op persoonlijk vlak.

Voorts heeft Hart in 2018 driemaal een maatschappelijke stageplaats voor middelbare scholieren gecreëerd (5 dagen elk) en tweemaal een student Facilitaire Dienstverlening een werkervaringsplaats geboden voor enkele maanden. Deze functies waren alle onbetaald; het is daarmee lastig om de waarde ervan uit te drukken als percentage van de loonsom.

Hart kiest consequent voor een mens- en milieu ontziende bedrijfsvoering: in materialen, werkprocessen, inkoopbeleid, energieverbruik, maar ook in het kansen bieden voor mensen met een arbeidsbeperking of met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Governance Code Cultuur

In 2018 was de "oude" versie van de Governance Code Cultuur (GCC) nog van kracht; eind 2018 is de nieuwe versie gepresenteerd.

De 9 principes uit de oude GCC worden bij Hart als volgt toegepast:

- Het bestuur is verantwoordelijk voor het in acht nemen van de GCC – de toepassing van de GCC wordt door de directeur bestuurder minimaal 1 x per jaar geagendeerd in de vergaderingen van de RvT;
- Het besturingsmodel is bewust gekozen en sluit aan op de statuten van de stichting;
- De verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder is vastgelegd in een directiestatuut;
- De RvT heeft de bezoldiging van de directeur-bestuurder vastgesteld op basis van de richtlijnen die door de werkgeversvereniging zijn opgesteld en laat zich leiden door het jaarlijks advies dat de branchevereniging uitbrengt ten aanzien van indexering en loonontwikkeling voor directeuren. De bezoldiging van de directeur wordt gemeld in het jaarverslag;
- De RvT heeft een reglement opgesteld waarin de taken, verantwoordelijkheden en werkwijze is vastgelegd, alsmede de manier waarop deze worden beoordeeld en geëvalueerd;
- De samenstelling van de RvT en de daarin benodigde deskundigheid en diversiteit is vastgelegd;
- De vergoeding van de leden van de RvT is vooraf bepaald en wordt gecommuniceerd in het jaarverslag;
- Directeur-bestuurder en RvT zien erop toe dat belangenverstrengeling of *conflict of interests* niet optreden, onder meer door jaarlijks melding te maken van nevenfuncties en overige werkzaamheden en eventuele nieuwe nevenfuncties vooraf te overleggen;
- De directeur-bestuurder draagt de verantwoordelijkheid voor sluitende interne procedures, interne controle en financiële verslaglegging..
- Samenstelling, werkwijze en inhoudelijk verslag van het werk van de RvT is vermeld in hoofdstuk van dit jaarverslag

5. Belangrijke ontwikkelingen in 2018

PopCentrum

Patronaat en Hart hebben in 2016 het bedrijfsplan PopCentrum slachthuis gepresenteerd. Op grond hiervan heeft de gemeenteraad in november 2017 besloten om het monumentale deel van het Slachthuisterrein (Hal E) te bestempelen als cultureel-strategisch vastgoed, en daarmee dit deel buiten de verkoop te houden. De gemeente blijft eigenaar en zal bij het bepalen van de huurprijs rekening houden met de culturele bestemming. Daarmee is het voorkeursscenario van Patronaat en Hart gerealiseerd.

In 2018 hebben de directies en de RvT's van Patronaat en Hart de strategische en praktische consequenties van de samenwerking nader uitgedacht. In goed overleg is de conclusie getrokken dat Patronaat een meer pop-gericht "DNA" kent dan Hart, over een groter en beter netwerk in de popscene beschikt en een actievere rol wil en moet spelen bij het aanjagen en vormgeven van het PopCentrum op het Slachthuisterrein. In een gecombineerde RvT vergadering is dit afgestemd, waarna de directies van Patronaat en Hart een rolverschuiving zijn overeengekomen: Patronaat is de leidende partij en Hart is een belangrijke partner / huurder van de beoogde lesruimtes (vier van 30 m², één ensemblelokaal van 70 m² en één ensemblelokaal / multifunctioneel lokaal van 90 m²). In 2018 hebben Patronaat en Hart onafhankelijk advies ingewonnen over de praktische, financiële en juridische aspecten van een dergelijke samenwerkingsrelatie. Dit advies is instemmend besproken in beide Raden van Toezicht.

De tijdelijke oefenruimtes, waarbij Patronaat en Hart samen optrekken, zijn in 2018 verder geoptimaliseerd; het gebruik is toegenomen, de samenwerkingsrelatie tussen Patronaat en Hart is uitstekend, hetgeen vertrouwen geeft in de toekomst van het definitieve PopCentrum

Age Friendly Cultural Cities (AFCC) regeling (Fonds Cultuurparticipatie)

In 2018 heeft Hart als penvoerder binnen de AFCC-regeling van het Fonds Cultuurparticipatie (FCP) de rol genomen van aanjager, coördinator en verbinder en het project Haarlems Goud mede inhoud en vorm gegeven. Hart heeft zich immers ten doel gesteld om een grotere rol te gaan spelen binnen de domeinen zorg, sociaal werk, werken in de wijken en met ouderen. Binnen Haarlems Goud werkt Hart samen met 4 partijen die bewezen hebben over een praktisch netwerk, inhoudelijke kennis en concrete ervaring te beschikken. Maatschappelijke partners als Dock en Haarlem Effect zijn bij Haarlems Goud aangehaakt.

In de tweede helft van 2018 is er op tijdelijke basis een projectleider Haarlems Goud aangenomen met de opdracht de zichtbaarheid in de stad te vergroten, de lopende projecten praktisch te ondersteunen, de slotmanifestatie voor te bereiden en een visie te ontwikkelen voor het duurzaam inbedden van de combinatie cultuurparticipatie - zorg - welzijn binnen Hart.

Haarlem Cultuurstad

2018 was voor 4 grote culturele instellingen een bijzonder jaar: 100 jaar Stadsschouwburg Haarlem, 50 jaar Toneelschuur, Twee grote tentoonstellingen in Frans Hals museum en Teylers museum. Haarlem koos er om die reden voor om zich 2018 te bestempelen tot Haarlem Cultuurstad. Met de projectleider van Haarlem Cultuurstad is een aantal maal overleg gevoerd over de manier waarop Hart hierbij zou kunnen aanhaken; helaas heeft dit niet tot concrete resultaten geleid.

Medewerkers

Per 1 januari 2018 is het "Beleidsplan medewerkers 2017 - 2022" van kracht geworden. In dit plan is een nieuwe functionerings- en beoordelingscyclus vastgelegd (voortgangsgesprekken) alsmede het beleid op het gebied van monitoring, preventie, vertrouwenspersoon, klachtenregeling en loopbaanbeleid. Leidinggevendenden houden vinger aan de pols door middel van regelmatig geregeld werkoverleg met hun medewerkers. Door de geregelde cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken worden eventuele problemen in een vroeg stadium herkend en kan er door de leidinggevende tijdig worden bijgestuurd. In 2018 is een vertrouwenspersoon aangesteld. Hart vindt het belangrijk om medewerkers de ruimte voor scholing en ontwikkeling te bieden. In de begroting is hiervoor een bedrag ter hoogte van 1,5% van de bruto loonsom opgenomen, hetgeen ruimer is dan de CAO verplichting. Het ziekteverzuim percentage bedroeg in 2018 6,64%, een lichte stijging ten opzichte van 2017 (6,18 %). Het gemiddelde percentage binnen de branche bedroeg in 2018 4,2 % (Benchmark Cultuurconnectie / ARBO Ned); dit is gelijk aan het landelijke CBS-cijfer.

MT 2018

In 2018 werd het MT van Hart gevormd door:

- Margi Kirschenmann, hoofd Cultuur in School (CiS)
- Judith van der Wildt, hoofd Programmering en Marketing
- Gabrielle Schretzmeijer, financiën & control (tot en met januari 2018)
- Joris Graas, hoofd Verhuur & Faciliteiten
- Frans Funnekotter, voorzitter MT, Thuis bij Hart, Bedrijfsvoering

Het MT van Hart houdt zich bezig met onderstaande vijf thema's.

- Identiteit: wat is Hart, waar staan we voor, waar willen (moeten) we om bekend staan?
- Koers: wat willen we de komende jaren bereiken, waar gaan we heen?
- Cultuur (extern en intern): hoe treden we naar buiten, hoe gaan we met elkaar om, hoe zorgen we voor plezier in en voldoening van ons werk?

- Ontwikkeling en leervermogen: wat moet worden ontwikkeld, verbeterd, bijgestuurd, welke uitdagingen staan ons te wachten, waar zitten groeimogelijkheden, hoe leren we van fouten en tegenslagen?
- Monitoring: doen we wat we van plan waren, halen we onze doelen (strategisch, financieel, publieksbereik, kwalitatief, praktische organisatie)?

Het MT vergadert eens per drie weken. Naast de reguliere MT vergaderingen zijn er ook enkele bijeenkomsten geweest waarbij de onderlinge samenwerking en focus van het MT het onderwerp was.

6. Cultuur in School

De missie van Cultuur in School (CIS) is om kwalitatief goed cultuuronderwijs te realiseren met scholen en cultuurpartners in onze regio. CIS staat voor cultuuronderwijs dat leidt tot de ontwikkeling van het creatief vermogen en talent bij de leerling. Verwondering, inspiratie en leerzame ervaringen zijn daarbij belangrijke speerpunten. School is de plek waar voor iedere leerling, ongeacht de thuissituatie, cultuuronderwijs met kwaliteit vormgegeven kan worden door de groepsleerkracht zelf of door cultuurpartners uit de regio. Hart treedt op als aanjager en brengt scholen en cultuuraanbieders samen, vanuit een adviserende en/of faciliterende rol. In het Convenant Cultuur en Primair Onderwijs, dat in 2015 is getekend door schoolbesturen, culturele instellingen en de gemeente Haarlem, heeft Hart de opdracht gekregen om een kenniscentrum voor cultuuronderwijs op te zetten. Het kenniscentrum heeft in 2017 vorm gekregen. In 2018 hebben we gewerkt aan het verstevigen van de positie van Hart Kenniscentrum Cultuuronderwijs.

In opdracht van Hart heeft onderzoeksbureau Motivaction in februari 2018 gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van het onderwijs en cultuurpartners. Doel was om de wensen en verwachtingen ten aanzien van Hart Kenniscentrum Cultuuronderwijs in kaart te brengen. Het onderzoek bevestigt dat een kenniscentrum voor cultuuronderwijs gewenst is en dat Hart wordt gezien als de meest voor de hand liggende partij om hierin te voorzien. Dit vanwege de sterke positie van Hart in het Haarlemse cultuuronderwijsveld en de waardering die is uitgesproken over onze professionaliteit. De wensen ten aanzien van de rol van het kenniscentrum staan vermeld in de bijlage CIS (hoofdstuk 1. Hart Kenniscentrum Cultuuronderwijs).

Hart heeft lokale cultuurpartners in 2018 meer in het vizier gekregen. Nieuwe contacten zijn gelegd en met bestaande contacten is de samenwerking versterkt. Met 20 basisscholen is intensief gewerkt aan deskundigheidsbevordering in het kader van regelingen als Cultuureducatie met Kwaliteit en Impuls Muziekonderwijs. We hebben onze banden versterkt met Voortgezet Onderwijs en beter in beeld gekregen welke ondersteuning wij kunnen bieden aan het VO bij het versterken van cultuuronderwijs op school.

Als hoogtepunt van het jaar organiseerde Hart in november 2018 de Dag voor Cultuuronderwijs in de Philharmonie. Centraal daarin stond de ontmoeting en uitwisseling tussen onderwijs, culturele instellingen en kunstenaars. Op deze dag werd de rijke culturele omgeving van Zuid-Kennemerland zichtbaar. Er was volop gelegenheid elkaar te ontmoeten, contacten te leggen, van elkaar te leren en nieuwe ideeën op te doen.

Achter de schermen hebben we hard gewerkt aan het professionaliseren van de werkprocessen binnen CIS en aan het gebruiksvriendelijker maken van onze website. Zo is voor MuziekLab de inrichting van de projectadministratie in het databaseprogramma van Hart voltooid. Hierdoor kan het project nu op efficiënte wijze georganiseerd worden vanuit MS Dynamics NAV. Met de voltooiing is een lang gekoesterde wens uitgekomen.

Een uitgebreidere toelichting van de diverse projecten binnen CIS treft u in de bijlage.

7. Marketing en Programmering Marketing

Talen

De omzet van de moderne talen was begroot op € 22.500 en bedraagt €42.500.

De omzet van NT2 was begroot op € 100.000 en bedraagt € 85.000.

De inschrijvingen lopen goed via de vernieuwde website. Dit heeft vermoedelijk deels te maken met de geoptimaliseerde online vindbaarheid van het (talen-)aanbod van Hart.

De concurrentie betreffende NT2 is vrij groot. Er zijn plekken in de regio waar men NT2 cursussen kan volgen tegen aanzienlijk lagere tarieven/ met een tegemoetkoming. Hart moet zich met name in kwaliteit onderscheiden van de rest. Daar komt in 2019 nog meer focus op. Er zijn 29 jamsessies gehouden in het Hart Café. De invulling van de avonden was in handen van bands als Trio JÖP, Green Sparkle, Thomas Toussaint Blues Band, Heren V en er was een samenwerking met Stagefinder die beginnende- en ervaren singer-songwriters programmeerde.

De avonden zijn wisselend bezocht, gemiddeld tussen de 20 en 45 bezoekers, naast het publiek dat we al in huis hebben vanwege de cursussen die er op donderdagavond worden gegeven.

Corporate projecten

Twee grote projecten voor de afdeling marketing in 2018 waren de (door-) ontwikkeling van de website en de huisstijl.

Website

De website heeft meer gekost in tijd en geld dan voorzien. Dit heeft vooral te maken met de grote hoeveelheid maatwerk die er nodig is om de diensten van Hart online beschikbaar te maken. Aanvankelijk gingen we er vanuit meer uit de voeten te kunnen met reeds bestaande technische oplossingen. Echter, de combinatie van de complexe vraag vanuit Hart, de geboden oplossingen door de websitebouwer en de complexe database die om de nodige aanpassingen vroeg en waarmee gekoppeld moest worden maakte dat maatwerk meer dan voorzien noodzakelijk was.

Online zijn er grote stappen gemaakt en daar kunnen we op voortborduren. Zo kunnen scholen bijvoorbeeld het CultuurMenu inzien- en zich inschrijven hierop, is er een *custom* "MijnOmgeving" voor scholen t.b.v. de activiteiten van Cultuur in School en een module voor het inzien- en aanvragen van een vergader-/lesruimte inclusief faciliteiten en catering.

Huisstijl

De huisstijl is verder door ontwikkeld en er zijn vele standaards ontwikkeld voor diverse uitingen. Dit om zo efficiënt mogelijk in tijd, geld en de belasting van het milieu communicatie uitingen te kunnen maken.

Ten behoeve van de professionele uitstraling is er ook een set mooie foto's gemaakt van de te verhuren ruimtes in diverse opstellingen.

Zichtbaarheid

Op verschillende manieren is er geïnvesteerd in het vergoten van de zichtbaarheid van Hart:

Open dagen

In januari en september waren er succesvolle open dagen. Zo'n 20 docenten/ huurders/partners presenteerden zich, er waren diverse activiteiten zoals muziekinstrumenten uitproberen, 15 verschillende workshops, cursusinformatie verkrijgen, taaltests en de kinderen konden zich laten schminken. Met ruim 500 bezoekers kunnen we stellen dat het goedbezochte open dagen waren.

Het blijken voor onze huurders en publiek logische momenten in het jaar om onze deuren open te zetten.

Samenwerking

Hart is steeds meer zichtbaar op evenementen in de stad en aangesloten bij diverse overkoepelende projecten. Denk aan het Haarlem Cultuur Festival, Open Monumentendagen, Cursusmarkt bibliotheek, Festival Zomer in de Zaanen, Geluksroute, Haarlem Plastic Vrij, Gluren

bij de Buren en de Koor biënnale.

Online vindbaarheid

De online vindbaarheid besteden wij uit aan een professionele partner, S&D Interactive Media. Met behulp van Google AdWords en gedetailleerd advies over het schrijven van teksten en het invullen van metadata hebben wij een goede partner aan ze.

Exacte en vooral relevante cijfers rondom het website bezoek zijn lastig te geven over 2018. Dit komt omdat gedurende een aantal maanden het onderwijs gedeelte van de website nog via de oude website draaide. We hadden dus "achter de schermen" feitelijk twee websites. Op het oude gedeelte van die website (het onderwijs gedeelte) was nooit code geplaatst t.b.v.

Analytics. Dit zijn we pas in de nieuwe website goed gaan implementeren.

Dat betekent dat we vanaf 2019 wél een goed beeld hebben, gemeten over alle pagina's.

Social media

Wij zijn actief op Facebook (1593 volgers) en Instagram (304 volgers). Via die kanalen laten wij gemiddeld 1 á 2 keer per week iets van ons horen.

Onderzoek

Het op de kaart zetten van het Kenniscentrum was een belangrijke focus voor de afdeling marketing. Niet alleen om de informatie online zo effectief mogelijk te ontsluiten, maar ook het inhoudelijk vormgeven van het Kenniscentrum op basis van de verwachtingen en wensen vanuit de doelgroepen. Om hier inzicht in te verkrijgen is er een kwalitatief onderzoek gedaan door Motivaction. Dit onderzoek is zeer goed ontvangen door de deelnemers (icc'ers, schooldirecteuren, schoolbesturen, aanbieders) en de resultaten zijn waardevol gebleken voor het verder vorm en inhoud geven van het Kenniscentrum.

8. Verhuur en Faciliteiten

Serviceniveau

Nu Hart nog meer dan voorheen een faciliterende en ondersteunende organisatie is voor cultuureducatief aanbod is de focus meer komen te liggen op het verhuur-proces en het serviceniveau richting onze gasten en huurders. In 2017 is met een aantal gerichte trainingen en het inhuren van externe expertise (de Hospitality Group) het serviceniveau naar een hoger plan gebracht. Door een herschikking van taken en verantwoordelijkheden reageren we sneller en beter op aanvragen voor ruimtes bij Hart, zowel van culturele huurders alsook (vooral in de uren overdag) zakelijke huurders.

Onderdeel van een hoger serviceniveau is het verder uitbouwen van het assortiment in het café, zeker voor de zakelijke verhuur. Met een volledig biologisch assortiment, zoveel mogelijk afgenomen bij lokale leveranciers en met een scherper voorraadbeheer, waardoor er minder wordt verspild. Dit heeft in 2018 tot een aanzienlijke toename van de omzet en rentabiliteit van het café geleid.

Betere voorzieningen

In de zomer van 2018 is de langverwachte vaste verbinding tussen Kleine Houtweg 18 en 24 gereed gekomen. Hiermee is een belangrijke verbetering gerealiseerd die de veiligheid en het comfort van onze gasten aanzienlijk vergroot. De kosten van deze "corridor" zijn voor rekening aan de gemeente gekomen; de huurprijs van KHW is verhoogd en Hart heeft tegelijk hiermee een aanvulling op de subsidie gekregen die gelijk is aan het bedrag waarmee de huurprijs is verhoogd.

In de zomer van 2018 is op de eerste verdieping van KHW 24 een aangename dans- en theaterstudio gerealiseerd door het weghalen van een muur. Hart heeft deze operatie zelf bekostigd; de kosten konden laag gehouden worden doordat eigen medewerkers (facilitair) voor een fors deel hebben meegewerkt aan de constructie en de afwerking. De gebruikers zijn bijzonder te spreken over deze nieuwe zaal; we verwachten de investering in 4 jaar tijd terugverdiend te hebben.

Vereniging Hart Muziekschool

Met de Hart Muziekschool (VHM) is per 1 augustus 2018 een nieuwe driejarige overeenkomst gesloten op basis van een vast aantal uren, dagen, lokalen en een daaraan gekoppelde vaste prijs. Er is meer ruimte gekomen voor ondernemerschap bij de VHM, terwijl de concurrentie beschermende bepalingen uit de oude overeenkomst zijn losgelaten. Hart hoeft niet langer capaciteit op de administratieve verwerking van aparte huuraanvragen in te zetten. De samenwerking met het bestuur van de VHM verloopt zeer plezierig en constructief.

Culturele verhuur

In 2018 is het aantal culturele huurders opnieuw toegenomen, zowel incidentele huurders als ook huurders die wekelijks terugkomen. De komst van de Vrije Academie, met veel grote groepen en regelmatig aanbod in de daluren, zorgt voor een betere spreiding over de dag. De toename van het aantal huurders en cursisten zien we ook terug in (de omzet van) het café.

Zakelijke verhuur

Ook de zakelijke huur is in 2018 fors gegroeid. Verschillende partners zoals Provincie Noord-Holland, Flinndal, Agothos, en Gemeente Heemstede hebben Hart ontdekt als een prettige, professionele plek om te vergaderen, studie- of inspiratiedagen te houden, al dan niet gecombineerd met lunch, borrel of culturele workshop. Deze zakelijke verhuur vindt in hoofdzaak plaats onder kantoortijd; dat zijn bij Hart de daluren.

9. Blik op de toekomst

Al in het jaarverslag van 2015 stond het als volgt geformuleerd:

De uitdaging voor Hart in de komende jaren ligt op het vlak van het versterken en uitbouwen van het netwerk in het onderwijs (PO en VO als basis, maar in de toekomst ook nadrukkelijk het vizier richtend op MBO en HBO). Daar kan Hart zijn doel en bedoeling het beste waarmaken: het voor iedereen bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk maken van samenhangend en hoogwaardig cultuureducatief aanbod. Voor CivT zullen gaandeweg andere verdienmodellen moeten worden ontwikkeld: waar nodig of mogelijk zal het aanbod meer en meer worden uitbesteed in plaats van het zelf (allemaal) te organiseren. Het cursusaanbod CivT zal meer en meer kostendekkend moeten worden; het draagvlak om dit aanbod met subsidie blijven doen neemt al enkele jaren af.

Cursisten en docenten zullen elkaar meer en meer rechtstreeks opzoeken, waarbij Hart faciliteert, de diversiteit en kwaliteit waarborgt en het netwerk tussen culturele collega-instellingen (podia, musea, bibliotheek, zelfstandigen) en het binnen- en buitenschoolse aanbod organiseert. Deze ontwikkeling is in het hele land te zien, vooral in de grotere steden, waar de traditionele, gesubsidieerde Centra voor de Kunsten thans stuk voor stuk aan het einde van hun levenscyclus in de huidige vorm beginnen te raken, en dus hun rol in de lokale samenleving opnieuw moeten bepalen. Ook in het beleid vanuit het ministerie ligt deze verschuiving besloten; ook daar wordt het belang van de cultuureducatie in het PO en VO als richtinggevend voor organisaties als Hart beschouwd.

Hart wil voorop lopen in deze ontwikkeling, samen met collega's in vergelijkbare steden (Zaandam, Arnhem, Den Haag, Utrecht).

De hierboven beschreven ontwikkeling vormden de basis voor Hart 3.0. Ook in 2018 is het bovenstaande haalbaar en inspirerend gebleken. De heldere keuze die Hart gemaakt heeft stimuleert de medewerkers en wordt herkend door het onderwijsveld, de gemeente en de culturele instellingen waarmee we samenwerken. De nieuwe afspraken met de VHM waarbij niet meer per uur of dagdeel wordt gereserveerd en afgerekend, maar een vast aantal ruimtes voor een vast bedrag per jaar gedurende vaste tijden (ma t/m vrij 09.00 – 22.30) worden geblokt, stimuleert het ondernemerschap van de docenten.

Voor de periode 2019 – 2021 zijn de prioriteiten:

- Uitbouwen en verstevigen van Cultuur in School
- Gezonde exploitatie, versneld inlopen negatief eigen vermogen
- Uitstekende reputatie opbouwen als culturele bruisende plek in Haarlem
- Verstreken profiel taalonderwijs

- Ontwikkelen nieuw PopCentrum
- Ontwikkelen netwerkfunctie in de driehoek Cultuur – Zorg – Sociaal domein.

Beknopte begroting 2019

	Begroting 2019
<i>Baten</i>	
1. Bijdrage gemeenten	€ 1.923.088
2. Sponsoring en fondswerving	€ 118.168
3. Eigen inkomsten	€ 709.000
Som der baten	€ 2.750.256
<i>Lasten</i>	
4. Directe productiekosten	€ 1.111.771
5. Personeelskosten	€ 772.081
6. Huisvestingskosten	€ 414.359
7. Bedrijfskosten	€ 298.140
Som der lasten	€ 2.596.351
Resultaat	€ 153.905

Woord van dank

Alle medewerkers van Hart zijn dagelijks in de weer om cultuureducatie toegankelijk, bereikbaar en kwalitatief hoogstaand te houden. We doen dat omdat we weten en ervaren dat kunst en cultuur van groot belang zijn: voor ieder individueel mens – jong of oud, voor scholen, voor instanties en voor de samenleving als geheel. We kunnen ons werk doen omdat we voor een belangrijk deel gesubsidieerd worden. We zijn onze subsidienten dan ook bijzonder erkentelijk voor hun structurele bereidheid om via Hart te investeren in een cultureel klimaat. Hart blijft daar met passie en professionaliteit graag tot in lengte van jaren aan bijdragen.

Haarlem, april 2019

Frans Funnekotter, directeur-bestuurder stichting Hart

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Hart bestaat uit 4 leden, waaronder de voorzitter. De Raad van Toezicht is in 2018 viermaal in reguliere vergadering bijeengekomen. Daarnaast hebben de bijzondere commissies van Raad van Toezicht, de remuneratie- en de auditcommissie, ook in 2018 hun werkzaamheden verricht in hun respectievelijke rol als werkgever van de directeur bestuurder (Frans Funnekotter) en ter voorbereiding op de goedkeuring van jaarstukken (jaarrekening en jaarverslag 2017) in overleg met de accountant drs. B.G.W. van Heusden RA RV MBV CIA van kantoor Kamphuis & Berghuizen.

In 2018 was er voor de Raad van Toezicht wederom aanleiding om in een aantal bijzondere vergaderingen bijeen te komen. Zo voerde de Raad van Toezicht medio 2018 overleg met de collega toezichthouders van het Patronaat over de randvoorwaarden en risico's bij de gezamenlijke deelname in het in ontwikkeling zijnde Popcentrum op het Slachthuisterrein. De Raad van Toezicht verwacht dat tot aan de – ongetwijfeld langverwachte en feestelijke – ingebruikname van dit Popcentrum nog minstens één of meerdere van dergelijke overleggen noodzakelijk zijn om tot zorgvuldige en sluitende afspraken te komen over de wijze waarop deze twee Haarlemse culturele instellingen succesvol zullen samenwerken. De directeurs van beide culturele instellingen staan in nauw contact bij de ontwikkeling van het Popcentrum, dat in 2019 verder geïntensiveerd zal worden naarmate de datum van ingebruikname dichterbij komt.

Mede in het licht van de werkgeversrol is de Raad van Toezicht in 2018 tweemaal bijeengekomen met een delegatie van het (intern) personeel van Hart, in het bijzonder de OR, om onder meer de effecten op het werkklimaat en de werkdruk aan de orde te stellen van de veranderde werkwijzen, de wisselende opdrachten en verzoeken van opdrachtgevers, afnemers, klanten en de omgeving en het ambitieniveau zoals neergelegd in het meerjarenbeleidsplan. De Raad van Toezicht bedankt de medewerkers en de directeur van Hart voor hun inzet en betrokkenheid bij de wijze waarop de organisatie Hart zich in 2018 verder heeft ontwikkeld als herkenbare organisatie in Haarlem en omgeving, die op transparante en zorgvuldige manier een kwalitatief goed aanbod van kunst- en cultuureducatie aan de bewoners in verschillende leeftijdscategorieën en met een uiteenlopende achtergrond weet te realiseren. De Raad van Toezicht merkt dat dit aanbod in toenemende mate wordt gewaardeerd.

Haarlem, april 2019

Victor Eiff, voorzitter Raad van Toezicht

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

Activa	
5.1.1 Immateriële vaste activa	
Boekwaarde Immateriële vaste activa	
5.1.2 Materiële vaste activa	
Boekwaarde Materiële vaste activa	
Flottende activa	
5.2.1 Voorraad	
5.2.2 Vorderingen	
5.3 Liquide middelen	
Totaal activa	

31 december 2018	31 december 2017
€ 88.344	€ 40.162
€ 172.454	€ 160.664
€ 1.711	€ 1.673
€ 54.623	€ 113.600
€ 338.188	€ 217.436
€ 655.320	€ 533.535

Passiva	
5.4 Eigen vermogen	
5.5 Langlopende schulden	
BNG lening 10 jaar	
5.6 Kortlopende schulden	
Aflossingsverplichtingen	
Kortlopende schulden	

31 december 2018	31 december 2017
€ -722.447	€ -953.428
€ 650.000	€ 780.000
€ 130.000	€ 130.000
€ 597.767	€ 576.963
€ 655.320	€ 533.535

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Baten			
1. Bijdrage gemeenten			
Haarlem	€ 1.825.823	€ 1.797.634	€ 1.796.700
Overige gemeenten	€ 63.493	€ 63.170	€ 62.896
	€ 1.889.316	€ 1.860.804	€ 1.859.596
2. Sponsoring en fondswerving			
Cultuurparticipatiefonds	€ 148.936	€ 108.936	€ 108.936
Overige fondsen	€ 21.232	€ 21.232	€ 84.081
	€ 170.168	€ 130.168	€ 193.017
3. Eigen inkomsten			
Inkomsten uit Cultuur in School	€ 312.869	€ 314.000	€ 134.116
Lesgelden	€ 128.491	€ 127.500	€ 230.611
Huren bij Hart	€ 225.328	€ 149.290	€ 174.797
Omzet Hart Café	€ 104.480	€ 70.000	€ 85.839
Overige baten en lasten	€ 283	€ 1.500	€ 30.615
	€ 771.451	€ 662.290	€ 655.978
Som der baten	€ 2.830.935	€ 2.653.262	€ 2.708.591
	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Lasten			
4. Directe productiekosten	€ 737.619	€ 736.385	€ 638.409
5. Personeelskosten	€ 1.126.086	€ 1.038.013	€ 1.025.188
6. Huisvestingskosten	€ 407.601	€ 412.800	€ 398.748
7. Bedrijfskosten	€ 328.647	€ 340.330	€ 481.075
Som der lasten	€ 2.599.953	€ 2.527.528	€ 2.543.420
Resultaat	€ 230.982	€ 125.734	€ 165.171

3. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	2018	2017
Liquide middelen begin boekjaar	€ 217.436	€ 104.992
<i>Kasstroom uit activiteiten</i>		
Bedrijfsresultaat	€ 230.982	€ 165.172
Afschrijvingen investeringen	€ 68.702	€ 48.732
<i>Mutaties werkkapitaal</i>		
Mutaties vorderingen	€ 58.977	€ -31.876
Mutaties voorraad	€ -38	€ 228
Mutaties kortlopende schulden	€ 20.804	€ 131.990
<i>Kasstroom uit Investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in vaste activa	€ -128.675	€ -71.802
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
Aflossingen langlopende schulden	€ -130.000	€ -130.000
Liquide middelen ultimo boekjaar	€ 338.188	€ 217.436

4. ALGEMENE TOELICHTING

Algemeen

Bij de verslaglegging is de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJ640 toegepast zoals die geldt voor organisaties zonder winstoogmerk en de bepalingen namens en krachtens de WNT.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Hart bestaan voornamelijk uit:

- het bieden van kunst-, cultuur- en vrije tijdseducatie ten einde de bevolking van Haarlem en omgeving in de gelegenheid te stellen zich op deze gebieden te ontwikkelen;
- het bevorderen van amateurkunstbeoefening en cultuur- en kunsteducatie.

Vestigingsadres en inschrijffnummer handelsregister

Stichting Hart is feitelijk en statutair gevestigd op Kleine Houtweg 18, 2012CH te Haarlem, en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 52788636.

Subsidiebepalingen

De stichting volgt voor de toerekening van baten en lasten aan de subsidie jaren de subsidiebepalingen van de subsidiegevers. De gemeente Haarlem hanteert de Algemene subsidieverordening Haarlem.

Algemene waarderingsgrondslag

Activa en verplichtingen worden standaard gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de exploitatierekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteit

Het eigen vermogen van stichting Hart bedraagt per 31 december 2018 €722.447 negatief. De financiering hiervan vindt geheel plaats met kortlopende/langlopende schulden, waaronder door de BNG verstrekte lening met garantstelling van de gemeente Haarlem.

De stichting stelt alles in het werk om zijn verplichtingen jegens de bank in het kader van deze financiering na te komen. Wij verwachten dat de kasstroom over de komende boekjaren zich positief zal ontwikkelen als gevolg van de inmiddels getroffen maatregelen en het strategisch meerjarenplan wat op basis van voortschrijdend inzicht en marktontwikkelingen wordt getoetst en waar nodig bijgesteld. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Algemene toelichting

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa/verplichtingen en van baten/lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Herziening van de schattingen wordt opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Vergelijkende cijfers

Deze zijn aangepast ten behoeve van vergelijkingsdoeleinden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële en Materiële vaste activa

De investeringen in (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de economische levensduur. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Vorderingen hebben een verwachte looptijd van maximaal een jaar.

Vorraad

De horeca-voorraden worden gewaardeerd tegen de gemiddelde inkoopprijs en vaste verrekenprijs. Bij waardering wordt rekening gehouden met eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking.

Langlopende schulden

De schulden zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Algemene toelichting

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieresultaat

Algemeen

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen de toegekende subsidies, de overige opbrengsten en overige bijdragen en alle aan het boekjaar toe te rekenen kosten.

De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht, respectievelijk het jaar waarop de opbrengsten betrekking hebben.

Voor in het verslagjaar gestarte activiteiten bestaat een risico dat hier voor toegezegde middelen lager zullen worden vastgesteld. Eventuele correcties zullen, op basis van de vaststelling van het

subsidie, in het eerstvolgende verslagjaar worden verwerkt. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Pensioenlasten

Bij Stichting Hart is sprake van een bij pensioenfonds Zorg en Welzijn en pensioenfonds ABP ondergebrachte pensioenregeling. Deze pensioenregeling wordt als toegezegde pensioenregeling gekwalificeerd. Verwerking in de jaarrekening van Stichting Hart vindt plaats als toegezegde bijdrageregeling omdat Stichting Hart geen verplichting heeft om aanvullende bijdragen te voldoen, anders dan hogere toekomstige premies indien sprake is van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds.

Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende activa. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

De afschrijvingspercentages bedragen (per jaar):

Verbouwingen	10%
Instrumenten	20%
Inventaris	20%
Hardware (automatisering)	20%
Software (automatisering)	20%
Website	20%

Saldo rentebaten/-lasten

Dit betreft de ontvangen en betaalde rente van derden.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd. Zie ook toelichting op de staat van baten en lasten 2018.

5. Toelichting op de balans

Activa

Toelichting Balans

5.1.1 Immateriële vaste activa	Website
1 januari 2018	
Aanschafwaarde	44.541
Cumulatieve afschrijving	-4.379
Gefinancierd met subsidie	
Boekwaarde	40.162
Mutaties 2018	
Investerings	63.504
Afschrijvingen	-15.322
	48.182
31 december 2018	
Aanschafwaarde	108.045
Cumulatieve afschrijving	-19.701
Boekwaarde	88.344

5.1.2 Materiële vaste activa	Automatisering	Muziekinst	Inventaris- Verbouwingen	Instrumenten MuziekLab	Gem.Hlm overdracht invest	Totaal
1 januari 2018						
Aanschafwaarde	144.529	94.279	181.174	113.209	155.580	688.771
Cumulatieve afschrijving	-107.149	88.111	-64.059	-100.081	-32.520	-391.920
Gefinancierd met subsidie				-13.128	-123.060	-136.188
Boekwaarde	37.380	6.168	117.115	-	-	160.664
Mutaties 2018						
Investerings	-	3.947	61.224	-	-	65.171
Afschrijvingen	-17.246	4.912	-31.222		-	-53.380
	-17.246	965	30.002	-	-	11.790
31 december 2018						
Aanschafwaarde	144.529	98.226	242.398	113.209	155.580	753.942
Gefinancierd met subsidie	-	-	-	-13.128	-123.060	-136.188
Cumulatieve afschrijving	-124.395	93.023	-95.281	-100.081	-32.520	-445.300
Boekwaarde	20.134	5.203	147.117	-	-	172.454

Toelichting Balans

	31-12-2018	31-12-2017
5.2.1 Voorraden		
Voorraad Hart Café	€ 1.711	1.673
Balanswaarde	€ 1.711	1.673
5.2.2 Vorderingen		
<u>Debiteuren</u>		
Debiteuren	€ 24.494	95.755
Voorziening dubieuze debiteuren	€ -5.000	-5.000
Balanswaarde	€ 19.494	90.755
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Nog te ontvangen subsidie Gemeente Heemstede	€ 3.944	3.952
Vooruitbetaalde rente lening en kosten	€ 24.054	12.477
Nog te ontvangen huur	€ 289	515
Nog te ontvangen vorderingen	€ 6.842	5.902
Balanswaarde	€ 35.129	22.845
Totaal balanswaarde	€ 54.623	113.600
5.3 Liquide middelen		
Kas	€ 49	255
ING betaalrekening	€ 33.139	27.181
ING vermogensrekening	€ 305.000	190.000
Totaal	€ 338.188	217.436

Toelichting Balans

	1-1-2018	mutatie	31-12-2018
5.4 Eigen vermogen			
Eigen vermogen	€ -953.429		€ -953.429
Toevoeging resultaat		€ 230.982	€ 230.982
			€ -722.447
	1-1-2018	mutatie	31-12-2018
5.5 Langlopende schuld			
BNG lening 10 jaar (hoofdsom)	€ 1.300.000		€ 1.300.000
Cumulatieve aflossing	€ -390.000	€ -130.000	€ -520.000
Aflossingsverplichting	€ -130.000	-	€ -130.000
	€ 780.000		€ 650.000

In 2014 is een lening verstrekt door de BNG aan Hart. De hoofdsom bedraagt €1,300,000 af te lossen in 10 jaarlijkse termijnen van €130,000 voor het eerst op 10 december 2015. Het rentepercentage bedraagt 1,3% (jaarlijks achteraf te voldoen op 10 december). De aflossingsverplichting voor het komende boekjaar van de BNG-lening is opgenomen onder de kortlopende schulden.

	31-12-2018	31-12-2017
5.6 Kortlopende schulden		
<u>BNG aflossingsverplichting</u>	€ 130.000	€ 130.000
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Loonheffing en premies sociale lasten	€ 46.390	€ 40.659
Btw-afdracht	€ 3.226	€ 18.442
	€ 49.616	€ 59.101
<u>Crediteuren</u>	€ 43.838	€ 96.504
<u>Overige kortlopende schulden</u>		
Nog te betalen huur en huisvestingskosten	€ 28.776	€ 19.046
Nog te betalen frictiekosten	€ 20.475	€ 41.114
Nog te betalen kosten Cultuur in school	€ 6.296	€ 2.530
Overlopende passiva personeel	€ 57.536	€ 50.882
Vooruit ontvangen les gelden en bijdrage scholen	€ 19.458	€ 102.699
Vooruit ontvangen bijdragen MuziekLab	€ 103.776	€ 67.155
Vooruit ontvangen/doorgeschoven CM	€ 71.031	€ -
Doorgeschoven bedrag HG	€ 32.835	€ -
Doorgeschoven inkomsten CMK 2017-2020	€ 107.504	€ 112.338
Moolenzyerfonds	€ -	€ 3.341
Overige schulden en overlopende passiva	€ 56.625	€ 22.253
	€ 504.313	€ 421.358
Totaal balanswaarde	€ 597.767	€ 576.963

Toelichting Balans

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Huurcontract Kleine Houtweg 18

Het bedrag aan huurverplichtingen aangaande de huisvesting van de Kleine Houtweg 18 bedraagt ongeveer €167.000. We hebben een opzegtermijn van 12 maanden.

Subsidie gemeente Haarlem

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten om Hart een subsidie toe te kennen voor het uitvoeren van het meerjarenbeleidsplan van €6.774.412,27 over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2020. In 2018 bedroeg de subsidie €1.654.130,27. In 2019 en 2020 is de bijdrage vastgesteld op €1.732.587 per jaar. Voor 2019 is de indexering van 2,8% in het bedrag verwerkt. Vanaf 2019 is het subsidiebedrag verhoogd met €32.141. Dit bedrag is bedoeld voor de huur van de Corridor.

6. Toelichting op de staat van baten en lasten

1.	Bijdrage gemeenten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	Haarlem			
1.1	Exploitatiesubsidie	€ 1.381.100	€ 1.380.179	€ 1.439.647
1.2	Combinatieregeling	€ 144.566	€ 144.425	€ 141.593
1.3	CultuurMenu	€ 72.471	€ 72.471	€ 71.050
1.3	HIT	€ 14.184	€ 14.184	€ 13.906
1.4	Gem Haarlem Matching subsidie CPF	€ 99.421	€ 99.421	€ 86.954
	Gem Haarlem Matchingssubsidie HG	€ 12.127	€ -	€ -
	Gem Haarlem Haarlems Goud	€ 15.000	€ -	€ -
	Kenniscentrum	€ 86.954	€ 86.954	€ 43.550
		€ 1.825.823	€ 1.797.634	€ 1.796.700
1.5	Overige gemeenten			
	Heemstede	€ 19.752	€ 19.500	€ 19.760
	Bloemendaal	€ 23.321	€ 22.500	€ 22.716
	Zandvoort	€ 20.420	€ 20.420	€ 20.420
		€ 63.493	€ 62.420	€ 62.896
	Totaal inkomsten gemeenten	€ 1.889.316	€ 1.860.054	€ 1.859.596
2.	Sponsoring en fondswerving	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
2.2	CMK 2017-2020/Haarlems Goud			
	Cultuurparticipatiefonds CMK	€ 108.936	€ 108.936	€ 108.936
	Cultuurparticipatiefonds Haarlems Goud	€ 40.000	€ -	€ -
	New Wave CMK	€ 9.232	€ 9.232	€ 9.232
	Gemeente Bloemendaal CMK	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
	Gemeente Haarlemmerliede CMK	€ -	€ 750	€ 1.500
		€ 170.168	€ 130.918	€ 131.668
2.3	Muziekimpuls			€ 32.749
2.3	HIT70 jaar			
	Prins Bernhard Cultuurfonds	€ -	€ -	€ 9.500
	Stichting Ruigrok	€ -	€ -	€ 4.600
	Stichting Nolte	€ -	€ -	€ 1.500
	Haarlems Stimuleringsfonds	€ -	€ -	€ 3.000
	Haarlems Muziekfonds	€ -	€ -	€ 1.500
	Moolenzyzerfonds	€ -	€ -	€ 8.500
		€ -	€ -	€ 28.600
	Totaal overige fondsen	€ 170.168	€ 130.918	€ 61.349
	Totaal inkomsten sponsoring en fondswerving	€ 170.168	€ 130.918	€ 193.017

Toelichting op de staat van baten en lasten

1.4 Bijdrage Gemeenten

De inkomsten van de Gemeente Haarlem zijn hoger in verband met het project Haarlems Goud (zie toelichting directieverslag).

2.2 Cultuurparticipatiefonds CMK

De bijdrage van het Cultuurparticipatiefonds is hoger in verband met het project Haarlems Goud (zie toelichting directieverslag).

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.	Eigen inkomsten			
3.1	Inkomsten uit Cultuur in School	€ 312.869	€ 314.000	€ 134.116
3.2	Lesgeld	€ 128.491	€ 127.500	€ 230.611
3.3	Huren bij Hart	€ 225.328	€ 149.290	€ 174.797
3.4	Omzet Hart Café	€ 104.480	€ 70.000	€ 85.839
3.5	Overige baten en lasten	€ 283	€ 1.500	€ 30.615
		€ 771.451	€ 662.290	€ 655.978

3.3 Huren bij Hart

De inkomsten Huren bij Hart zijn €75.000 hoger dan ingeschat. De Provincie Noord-Holland heeft vooral vanaf september meer gehuurd dan begroot. Ook de verhuringen Cultureel en Educatief lopen beter dan verwacht.

3.4 Omzet Hart Café

De omzet van Hart Café is €35.000 hoger dan begroot. Dit komt omdat er meer huurders zijn en door de verkoop van lunches aan onze commerciële huurders. Het inkooppercentage van de omzet is lager dan begroot (40% in plaats van 45%) omdat de verkoopprijzen zijn verhoogd.

3.5 Overige baten

• CMK coördinatiekosten	€712
• Rente	€338
• Overige lasten	<u>-/-€767</u>
Totaal overige baten en lasten	€283

Toelichting op de staat van baten en lasten

4.	Directe productie	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.1	Activiteitenkosten CIS	€ 528.673	€ 571.359	€ 407.502
	Activiteitenkosten Haarlems Goud	€ 67.127	€ -	€ -
4.2	Cashback leerlingen VHM	€ 19.606	€ 44.276	€ 54.600
4.3	Uitvoeringskosten	€ -	€ -	€ 12.161
4.4	Leermiddelen, materialen, innovatie	€ 13.119	€ 12.750	€ 15.191
4.5	Hart Café kosten van de omzet	€ 42.165	€ 31.500	€ 36.596
5.5	Medewerkers uitvoerend inhuur	€ 66.930	€ 76.500	€ 112.359
		€ 737.619	€ 736.385	€ 638.409

4.1 Activiteitenkosten CIS

De activiteitenkosten zijn lager omdat freelance-uren goedkoper zijn ingekocht. De kosten zijn ook lager vanwege het doorschuiven van activiteiten naar 2018.

4.5 Hart Café kosten van de omzet

De kosten van de inkoop zijn hoger omdat de omzet €35.000 hoger is dan begroot. Zie ook 3.4.

5.5 Medewerkers uitvoerend inhuur

De kosten zijn lager dan begroot omdat de verhouding omzet/kosten veel gunstiger is geworden (gemiddeld meer leerlingen per les). Ook zijn de leselden verhoogd.

5.	Personeelskosten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
5.1	Medewerkers ondersteunend in loondienst	€ 605.779	€ 587.942	€ 559.310
5.2	Medewerkers ondersteunend inhuur	€ 91.499	€ 13.500	€ 14.850
5.3	Overige personeelskosten	€ 22.199	€ 38.273	€ 54.794
5.4	Medewerkers uitvoerend in loondienst	€ 406.609	€ 398.298	€ 396.234
		€ 1.126.086	€ 1.038.013	€ 1.025.188

5.1 Medewerkers ondersteunend in loondienst

Deze post is hoger vanwege extra inzet personeel Café en Facilitair omdat het aantal bezoekers Hart is toegenomen (extra omzet verhuur en Café).

5.2 Medewerkers ondersteunend inhuur

De post inhuur automatisering was niet begroot. Vanwege het vertrek van de medewerker applicatiebeheer en overgang naar nieuwe website is er iemand ingehuurd. Vanwege zwangerschapsverlof Hoofd M&C is er een medewerker ingehuurd.

Toelichting op de staat van baten en lasten

5.3 Overige personeelskosten

Deze post is lager omdat de scholingskosten lager zijn en de post vervanging bij ziekte niet is opgemaakt. Ook de inkomsten UWV (i.v.m. zwangerschapsverlof) heeft deze post verlaagd.

5.4 Medewerkers uitvoerend in loondienst

De kosten zijn iets hoger omdat op de afdeling CIS meer uitvoerende uren gemaakt zijn ten behoeve van de projecten (in plaats van inhuren personeel).

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
6.	Huisvestingskosten			
6.1	Huur	€ 269.197	€ 283.200	€ 273.550
6.2	Overige huisvestingskosten	€ 138.404	€ 129.600	€ 125.198
		€ 407.601	€ 412.800	€ 398.748

6.1 Huur

De huurkosten zijn lager omdat we minder gebruik maken van het Stedelijk Gymnasium en de cursussen bij Hart zelf geven. Ook zijn de huur kosten PopCentrum lager (een deel van de begrote huur waren servicekosten).

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
7.	Bedrijfskosten			
7.1	Organisatiekosten	€ 73.541	€ 104.750	€ 90.041
7.2	Marketing en Communicatie	€ 73.357	€ 65.500	€ 112.656
7.3	Automatisering	€ 61.402	€ 51.000	€ 57.048
7.4	Afschrijvingen	€ 68.702	€ 65.500	€ 48.732
7.5	Onvoorzien	€ -	€ 3.500	€ -
7.6	Frictiekosten	€ 51.645	€ 50.080	€ 172.597
		€ 328.647	€ 340.330	€ 481.075

7.1 Organisatiekosten

De organisatiekosten zijn lager omdat er haast geen juridische kosten zijn gemaakt (meevaller €33.000).

7.2 Marketing en Communicatie

Deze post is hoger vanwege extra kosten nieuwe website

Toelichting op de staat van baten en lasten

WNT-verantwoording 2018 Stichting Hart

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Hart. Het voor Stichting Hart toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 €189.000. Deze richtlijn is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Hart van toepassing zijnde regelgeving: Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	F.J. Funnekotter
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 tm 31-12
Deeltijdfactor in fte	0,75
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 75.292
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 7.671
Subtotaal	€ 82.963
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 141.750
Minus onverschuldigd betaald bedrag	-
Totale bezoldiging	€ 82.963
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 tm 31-12
Deeltijdfactor 2017 in fte	0,8375
Dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 80.475
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 8.344
Totale bezoldiging 2017	€ 88.819
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 151.588

Toelichting op de staat van baten en lasten

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	V.L. Eiff
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 tm 31-12
Bezoldiging	
Bezoldiging	€ 1.815
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 28.350
Minus onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 1.815
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 tm 31-12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 1.803
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -
Totale bezoldiging 2017	€ 1.803
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 27.150

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
R.E. Jansen	Lid Raad van Toezicht
W.J. van Kan	Lid Raad van Toezicht
C.P. Weijers	Lid Raad van Toezicht

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming overeenkomstig artikel 14 lid 1:
De directie stelt de jaarrekening vast en legt deze ter goedkeuring over aan de Raad van Toezicht.
Statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming overeenkomstig artikel 14 lid 2:
De Raad van Toezicht keurt de jaarrekening goed.

Voorstel resultaatbestemming

Aan de Raad van Toezicht wordt voorgesteld om het positieve resultaat over 2018 €230.982 toe te voegen aan de Algemene reserve

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van de gemeente Haarlem

Aan: de Raad van Toezicht van stichting Hart

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport op pagina 16 tot en met 32 opgenomen jaarrekening 2018 van stichting Hart te Haarlem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting Hart op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Haarlem en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking met kenmerk 2016/496008 en de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Haarlem.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2018;
- 2) de staat van baten en lasten over 2018; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden vallen en de Regeling Controleprotocol WNT 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting Hart zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat stichting Hart afhankelijk is van een positieve toekomstige resultaatontwikkeling. Per 31 december 2018 overstegen de schulden van de stichting de activa met € 722.447. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de subsidiebeschikking met kenmerk 2016/496008 en de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Haarlem is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de subsidiebeschikking met kenmerk 2016/496008 en de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Haarlem.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de subsidiebeschikking met kenmerk 2016/496008, de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Haarlem en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking met kenmerk 2016/496008 en de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Haarlem.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 17 april 2019
Ref: TW.2019.0510.410000

KAMPHUIS & BERGHUIZEN
Accountants/Belastingadviseurs

drs. B.G.W. van Heusden RA RV MBV CIA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de subsidiebeschikking met kenmerk 2016/496008, de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Haarlem en de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.